

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ

Гж 7/05

31.03.2005. година

Београд

Врховни суд Србије у Београду у већу састављеном од судија Драгише Слијепчевића, председника већа, Драгице Марјановић, Стојана Јокића, Слободана Спасића и Јелене Боровац, чланова већа у правној ствари предлагача "АА", чији је пуномоћник адвокат АБ, против противника предлагача "ББ", чији је пуномоћник адвокат БВ, ради признавања стране судске одлуке, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Окружног суда у Чачку посл.бр.Р.-12/03 од 4.10.2004. године, у седници одржаној 31.03.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и потврђује решење Окружног суда у Чачку посл. бр.Р.12/03 од 4.10.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Окружног суда у Чачку Р.бр.12/03 од 4.10.2004. године, одбијен је предлог предлагача да се призна одлука арбитражног суда града Москве - Руска федерација, ствар број А 40-15574/99-21-155 од 8.01.2003. године, којом је проглашен неважећим генерални уговор од 9.08.1994. године, о изградњи фабрике за производњу грађевинске столарије према систему "гг", да се наплати дуг од "ББ" у корист тужиоца (овде предлагача), у износу од 801.250 америчких долара и да се наплате од фирме "ББ" у приход федералног буџета трошкови на основу државне таксе у износу од 82.758 рубаља, као неоснован а о трошковима решено да свака странка сноси своје трошкове.

Против овог решења, противник предлагача је изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Предлагач је одговорио на жалбу.

Испитујући побијано решење у смислу члана 365. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да жалба предлагача није основана.

У побијаном решењу нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 354.став 2. Закона о парничном поступку на које Врховни суд пази по службеној дужности а нема ни осталих повреда на које се указује у жалби јер побијано решење садржи јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама а разлози дати у образложењу нису противуречни.

Предлагач је поднео предлог за признање одлуке арбитражног суда града Москве - Руска федерација ствар број А 40-15574/99-21-155 од 8.01.2003.године, којом је проглашен неважећим генерални уговор од дана 9.08.1994. године, о изградњи фабрике за производњу грађевинске столарије према систему гг, да се наплати дуг од фирме "ББ" у корист тужиоца овде предлагача, у износу од 801.250 америчких долара и да се наплате од фирме "ББ " у приход федералног буџета трошкови на основу државне таксе у износу од 82.758 рубаља. Одлука је постала правноснажна дана 15.02.2003. године, а извршна 11.03.2003. године, али како противник предлагача своју обавезу није добровољно испунио предлагач има правни интерес за подношење предлога да се призна одлука арбитражног суда града Москве као извршна исправа и да иста производи правно дејство.

По налажењу Врховног суда побијана одлука Окружног суда којом је одбијен предлог предлагача да се призна одлука арбитражног суда града Москве није у супротности са прописима који важе на територији СРЈ- Државне заједнице Србије и Црне Горе.

Првостепени суд је правилно применио одредбу члана 49. Уговора о правној помоћи у грађанским, породичним и кривичним стварима од 24.02.1996. године, који је закључен између ФНРЈ и СССР а објављен је у Службеном листу ФНРЈ - додатак број 5/63 и ступио је на правну снагу 26.05.1963. године. Наведеном одредбом је предвиђено да ће се судске одлуке наведене у члану 48. уговора признати и извршити: а) ако је потврђена правноснажност и извршност одлуке; б) ако је прописима стране уговорнице на чијој се територији захтева признање или извршење суд, на чијој је територији одлука донета, могао да поступа у тој ствари; ц) ако се признање или извршење судске одлуке не противи основним начелима законодавства оне стране уговорнице на чијој територији одлука треба да се призна или изврши.

У спору окончаном Арбитражном одлуком чије се признање сада тражи, предлагач "АА" је у својству тужиоца тражио проглашење неважећим Уговора закљученог 9.08.1994. године, са предузимачем фирмом "ВВ" лтд. о изградњи фабрике за производњу грађевинске столарије према систему гг. Уговором

закљученим 29.07.1995. године, између фирме "ВВ" и предузећа "ББ". Наведено је да "ББ" преноси на "ББ" обавезу изградње фабрике у свему према уговору од 9.08.1994. године и сви услови из тог уговора преносе се на "ББ". Закључен је и уговор 23.08.1995. године, између "ВВ" и "ББ" чији предмет је изградња фабрике о којој је реч. И уговором од 9.08.1994. године, и уговором од 23.08.1995. године, уговорена је у случају спора надлежност арбитражне комисије европско привредне трговине у Паризу. Према утврђеном чињеничном стању утврђивање надлежности арбитражног суда града Москве и примена Руског закона постигнути су споразумом између заступника фирме "ВВ" и предузећа "АА".

У описаној ситуацији, када је "ВВ", сва своја права и обавезе из генералног уговора пренео на "ББ", он није био овлашћен да и одредбе о уговореној арбитражи у Паризу мења без сагласности "ББ". Споразум о надлежности арбитражног суда града Москве постигли су фирма "ВВ" и предузеће "АА". Међутим, "ВВ" је своја права и обавезе из генералног уговора пренео на "ББ" и преношењем потраживања изашао из уговорног односа. Он с тога није могао да мења одредбе генералног уговора о надлежности арбитражног суда без сагласности "ББ" на кога је потраживање пренето.

Имајући наведено у виду а сагласно одредбама члана 49. Уговора о правној помоћи у грађанским, породичним и кривичним стварима, Врховни суд налази да је правилан правни закључак првостепеног суда, да на територији СРЈ на чијем подручју одлука треба да се изврши, према одредбама важећег ЗПП-а уговорена надлежност није могла да се мења без сагласности страна које су надлежност и уговориле. Фирма "ВВ" и предузеће "ББ" су уговорили надлежност арбитраже у Паризу па промена и уговорање арбитраже града Москве није могла да се изврши без сагласности "ББ". Ова промена је извршена супротно важећим одредбама процесног закона односно Закона о парничном поступку из чије одредбе члана 70. произилази да је правно релевантан споразум о месној надлежности само кад постоји исправа коју су обе стране у спору потписале, што је у конкретном случају изостало.

Стога је правилна побијана одлука Окружног суда којом је оцењено да је основан приговор противник предлагача да је одлуку донео арбитражни суд града Москве који није био овлашћен, из чега је произашла и правилна одлука суда да нису испуњени услови из члана 49. под тачком б. и ц. Уговора о правној помоћи, за признавање арбитражне одлуке суда града Москве – Руска федерација, ствар број А. 40-15574/99 -21-155 од 8.01.2003. године.

Врховни суд је ценио и остале наводе жалбе па је нашао да су без утицаја.

Из наведених разлога Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 368. Закона о парничном поступку.

Председник већа

судија,

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

ОК